

ДАЙДЖЕСТ ЕКОЛОГІЧНИХ НОВИН

15 – 31 травня 2023 р.

В Україні

Низка довіклієвих законопроектів рекомендовані до розгляду Верховною Радою України

Комітет ВР з питань екологічної політики та природокористування і Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва рекомендували Верховній Раді підтримати внесений Президентом України законопроект № 0204 «Про ратифікацію Нагойсько-Куала-Лумпурського додаткового протоколу про відповідальність і відшкодування до Картахенського протоколу про біобезпеку».

“Збереження та захист українського біорізноманіття – один з пріоритетів Міндовкілля, який в умовах воєнного стану набув нових сенсів. Адже через дії держави-терориста українська флора та фауна, яка становить понад третину усього біорізноманіття Європи, може зазнати великих втрат”, – прокоментував Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Руслан Стрілець. За його словами, важливим та послідовним кроком України у збереженні нашої природи є ратифікація Нагойсько-Куала-Лумпурського додаткового протоколу. Він був підписаний нашою державою ще у 2011 році. І от по спливу дванадцяти років ми нарешті ратифікуємо цей документ. “Ухвалення законопроекту стане послідовним кроком України у реалізації Конвенції про біологічне різноманіття та Картахенського протоколу про біобезпеку до неї. А впровадження цього протоколу запровадить міжнародні механізми для відшкодування шкоди біорізноманіттю та здоров’ю людей, завданої негативним впливом ГМО”, – зауважив Міністр.

Також Комітет ВР з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні схвалив урядовий законопроект №9194 про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення вимог

законодавства у сфері реєстрації викидів та перенесення забруднювачів і відходів. Серед змін:

доповнення Кодексу України про адміністративні правопорушення новою статтею 917. Норма передбачає відповідальність операторів установок за неподання або несвоєчасне подання звіту, надання недостовірних даних, неоприлюднення інформації тощо;

внесення змін до статей 2123 та 221 КУпАП щодо контролюючих повноважень у цій сфері з боку Держекоінспекції та Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. <https://mepr.gov.ua/nyzka-dovkilliyevyh-zakonoprojektiv-rekomendovani-do-rozglyadu-verhovnoyu-radoyu-ukrayiny/>

Уряд затвердив перелік підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин

Це один з великого пакета документів, необхідних для якісного завершення в Україні реформи надрокористування. Про які підземні споруди йдеться? Згідно з діючим законодавством, надра можуть надаватися у користування не лише для видобування корисних копалин, але й для будівництва відповідних підземних споруд. Використовують такі споруди для різних цілей – наприклад, для зберігання нафти чи газу, або для захоронення відходів виробництва чи запобіганням підтопленню територій після закриття шахт тощо. Це забезпечує комплексний підхід у використанні родовищ. Однак до цього часу в Україні не існувало вичерпного переліку таких споруд. Тож було досить “широке поле” для маніпуляцій з боку недобросовісних підприємств та трактування норм на “власний розсуд”.

“Україна на шляху до ЄС прагне побудувати прозору європейську модель сталого користування надрами. Саме на це спрямована розпочата реформа. Сьогодні Уряд вдосконалює правове поле та усуває прогалини. Ми прибираємо можливості для зловживань та водночас формуємо прості і

зрозумілі правила роботи для всіх. Ми створюємо умови для рівного доступу до сфери та встановлюємо запобіжники, щоб така діяльність не створювала ризиків для людей і не завдавала шкоди довкіллю”, – прокоментував Міністр Руслан Стрілець. За його словами, у реформу надрокористування Уряд закладає такі поняття, як сталість розвитку та раціональне використання природних ресурсів. Серед ключових цілей – сировинна безпека і незалежність, а також інтеграція України до європейської Стратегії розвитку сфери критичної сировини до 2030 року.

Нагадаємо, на початку грудня 2022 року в Україні прийнято євроінтеграційний Закон № 2805-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами». Документ спрямований на дерегуляцію та осучаснення правил роботи у секторі. Зокрема, реформа передбачає спрощення дозвільних процедур, цифровізацію галузі, гарантії прогнозованості для надрокористувачів та захист національних інтересів. Як відзначив Міністр Руслан Стрілець, від якості проведення реформи залежить економіка нашої країни та її позиції на міжнародних ринках. Це також вплине на те, чи матиме Україна достатньо сировинних ресурсів для відбудови міст і населених пунктів. <https://mepr.gov.ua/uryad-zatverdvy-perelik-pidzemnyh-sporud-ne-pov-yazanyh-z-vydobuvannyam-korysnyh-kopalyn/>

Посилюємо діалог з бізнесом: у Міндовкілля провели зустріч

18 травня заступник Міністра з питань європейської інтеграції Євгеній Федоренко, заступниці Міністра Вікторія Киреєва і Олена Крамаренко та керівники структурних підрозділів Міндовкілля зустрілися з понад півсотнею представників бізнесу та бізнес-асоціацій, щоб обговорити важливі питання у сфері захисту довкілля. Йшлося про реформи у таких сферах:

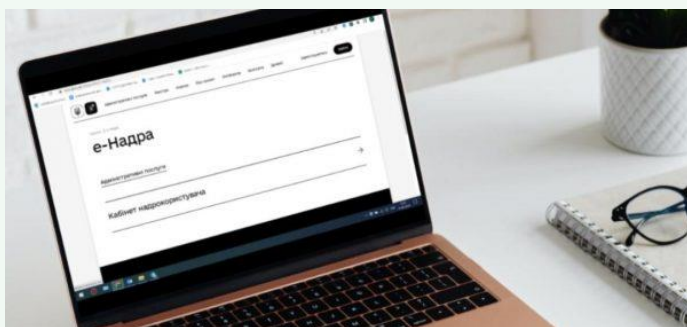
- оцінка впливу на довкілля;
- управління відходами;
- моніторинг довкілля;
- надрокористування;
- цифрова дерегуляція сфери захисту довкілля.

Торкнулися і теми селф-скринінг українського довкіллевого законодавства на відповідність європейському правовому полю. Міндовкілля багато працює з іншими міністерствами та відомствами для завершення цього процесу та отримання повної картини актів ЄС, які потрібно імплементувати в українське довкіллеве законодавство. Представники бізнесу висловили власне бачення щодо формування та реалізації політики у цих сферах. Акцентували на важливості залучення бізнесу до розробки та

обговорення проєктів Національного плану відновлення від наслідків війни, що включає розділ «Екологічна безпека». Міндовкілля наполегливо працює над тим, аби діяльність міністерства була більшою відкритою та зрозумілою для бізнесу і громадськості. І запросило представників бізнесу активно долучатися до обговорення та розробки проєктів у сфері захисту довкілля. Аби зробити співпрацю більш продуктивною, такі зустрічі проводитимуть регулярно.

<https://mepr.gov.ua/nyzka-dovkillyevyih-zakonoprojektiv-rekomendovani-do-rozglyadu-verhovnoyu-radoyu-ukrayiny/>

В Україні впроваджено digital-підхід до видачі дозволів на користування надрами

Відтепер отримати відповідні дозволи бізнес може через електронний кабінет надрокористувача. Набув чинності наказ Міндовкілля, яким затверджено Положення про електронний кабінет

надрокористувача. Відповідний документ був зареєстрований у Міністерстві юстиції та вже офіційно опублікований. “Документ удосконалив порядок роботи сервісу, зробивши його “життєздатним” та виходячи із ключових завдань реформи, яка наразі триває у галузі. Серед таких цілей – прозорий та рівний доступ до українських надр, а також становлення Держгеонадр як сучасної сервісної служби. Електронний кабінет надрокористувача – це ще один сучасний сервіс у довкіллевій сфері, який працюватиме на принципах paperless та peopleless”, – прокоментував заступник Міністра Євгеній Федоренко. У електронному кабінеті суб’єкти господарювання вже можуть:

- подавати заяви та документи в електронній формі для отримання дозволу на користування надрами, продовження строку його дії чи внесення змін до нього;
- вносити зміни до угоди про умови користування надрами;
- ініціювати ділянки надр для виставлення на електронні торги;
- подавати заяви та документи для реєстрації артезіанських свердловин.

Після затвердження оновлених форм звітності щодо обліку запасів корисних копалин 5-ГР, 6-ГР, 7-ГР у е-Кабінеті також з’явиться сервіс подачі звітності онлайн. Функціональними можливостями кабінету передбачена і онлайн реєстрація робіт і досліджень з геологічного вивчення надр 3-ГР та

реєстрація нафтових і газових свердловин». Робота у е-Кабінеті дозволить підприємствам:

- скоротити строк від подання заяви до отримання бланку;
- уникнути допущення технічних помилок, а отже мінімізувати кількість відмов;
- переглядати журнал всіх дій щодо поданих й отриманих документів з датами та часом їх відправлення і отримання відповідей.

Функціонал електронного кабінету також забезпечує електронну взаємодію з іншими інформаційними системами та реєстрами органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

<https://mepr.gov.ua/formuyemo-yedyniy-tsyfrovyj-prostir-dlya-investoriv-ta-zabezpechennya-rozvytku-stalogo-nadrokorystuvannya/>

Україна демонструє свою відданість європейській інтеграції

«Україна демонструє свою відданість європейській інтеграції, але пройти цей шлях без імплементації Зеленого курсу ЄС – неможливо. Адже це глобальна політика ЄС, яка сформована на десятки років» - про це заявив заступник Міністра з питань європейської інтеграції Євгеній Федоренко на презентації онлайн-курсу «Європейський зелений курс: “зелений шлях” до членства в ЄС». «Коли йдеться про Європейський зелений курс, ми не говоримо винятково про енергетику чи питання, пов’язані зі зменшенням викидів і подолання наслідків зміни клімату. Ми повинні передусім говорити про кроссекторальність, адже тут йдеться і про циркулярну економіку, і про адаптацію сільського господарства, секторів будівництва, інфраструктури, освіти тощо», – зауважив Євгеній Федоренко. Онлайн-курс «Європейський зелений курс: “зелений шлях” до членства в ЄС» спеціально розробили для тих, хто зацікавлений більше дізнатися про ЄЗК та потреби України в рамках набуття членства в ЄС та повоєнної відбудови.

За час повномасштабної війни, наша країна зазнала значних руйнувань, оцінити вплив яких є складним завданням та викликом. Тож Європейський Зелений Курс має стати основою для післявоєнної побудови України. «Нашим основним завданням у процесі повоєнного відновлення України є запровадження інтегрованої кліматичної політики, яка б відповідала тим вимогам та цілям, що стоять перед нами в процесі інтеграції в ЄС, слідування принципам Green Deal, побудови нової «зеленої» економіки. Україна докладатиме максимум зусиль для створення кліматично нейтрального європейського континенту», – наголосила заступниця Міністра Вікторія Киреєва.

Спікери від Міндовкілля нагадали учасникам, що наразі триває селф-скринінг українського довкіллевого законодавства на відповідність європейському правовому полю. Після завершення якого буде розроблена дорожня карта наближення нашого законодавства до законодавства ЄС.

<https://mepr.gov.ua/ukrayina-demonstruye-svoyu-viddanist-yevropejskij-integratsiyi-ale-projty-tsej-shlyah-bez-implementatsiyi-zelenogo-kursu-yes-nemozhlyvo-adzhe-tse-globalna-polity>

Уряд схвалив законопроект, який створює підґрунтя для розвитку Чорнобильської зони відчуження

Кабінет Міністрів України на своєму засіданні схвалив законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи». Документ вносить зміни у шість Законів України та впроваджує правові підґрунтя для:

- перетворення Зони відчуження на сучасний науковий майданчик для проведення досліджень;

- спрощення правил відвідування туристами Зони відчуження. Попри те, що агресивна війна рф призупинила розвиток цього напрямку, маємо врегулювати питання на законодавчому рівні;

- запровадження прозорих правил здійснення у Зоні відчуження господарської діяльності;

- створення умов розвитку Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника. Документ пропонує розв'язати питання щодо фінансування заходів для розвитку заповідника, його протипожежного захисту та проведення там наукових досліджень.

«Схвалення цього документа, це перший крок до реалізації концепції щодо перетворення Зони відчуження на Зону відродження. Важливо створити усі необхідні умови, щоб після Перемоги України, наші міжнародні партнери, інвестори та громадськість були впевнені у прозорому та безперешкодному розвитку цієї унікальної Зони», – наголосив Міністр Руслан Стрілець.

<https://mepr.gov.ua/uryad-shvalyv-zakonoprojekt-yakuj-stvoryuye-pidgruntya-dlya-rozvytku-chornobylskoyi-zony-vidchuzhennya/>

Перша створена робоча група при Міндовкілля вже почала опрацьовувати перекладені висновки НДТМ

Представники державних органів, бізнесу, громадськості, науковці та експерти працюють над довідковим документом з найкращих доступних технологій та методів управління для виробництва цементу, вапна та оксиду магнію. “Останні кілька років міністерство разом з експертами та профільним Комітетом Верховної Ради активно працювали над імплементацією в Україні європейської Директиви про промислові викиди. Попри війну ми не припинили цю роботу. Адже реформа зменшення та

контролю промислового забруднення дасть старт екомодернізації та відновленню вітчизняної промисловості”, – зазначила заступник директора департаменту запобігання промислового забрудненню та кліматичної політики Міндовкілля Юлія Морозова. За її словами, повоєнна відбудова має відбуватись виключно з впровадженням найкращих доступних технологій, шляхом декарбонізації підприємств та слідування «Європейському зеленому курсу». Тому наразі Україна має ефективно використати час та підготуватися до введення нових підходів та стандартів.

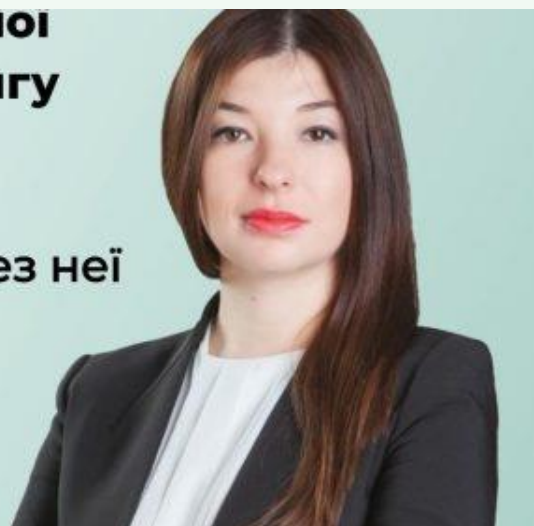
“Зі створенням цієї Робочої групи ми розпочинаємо роботу з впровадження кращого європейського досвіду зменшення промислового забруднення в нашій країні. Однак важливо, щоб Україна у найближчий час прийняла євроінтеграційний законопроект № 6004-д «Про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров’я довкілля». Саме він дасть практичний старт реформі”, – наголосила Юлія Морозова.

У ЄС, куди прямує Україна, в рамках Директиви 2010/75/ЄС діє 32 довідкових референтних документи з найкращих доступних технологій та методів управління/BREFs (BREFs), 20 висновків НДТМ (BATC) та 2 REF. Міндовкіллям спільно із експертами проєктів GIZ “BAT for Ukraine”, “GIZ Energy efficiency” та “APENA 2” здійснюють їх переклад. Наразі у рамках Робочої групи учасники працюють над текстом перекладеного довідкового документу з НДТМ для виробництва цементу, вапна та оксиду магнію. Зокрема, у частині узгодження технічної термінології. Загалом по кожному із НДТМ будуть створені окремі робочі групи для їх ефективного опрацювання.
<https://mepr.gov.ua/persha-stvorena-robocha-grupa-pry-mindovkillya-vzhe-pochala-opratsovuvaty-perekladeni-vysnovky-ndtm/>

Реформа державної системи моніторингу довкілля – це одна з ключових реформ сьогодення

«Реформа державної системи моніторингу довкілля – це одна з ключових реформ сьогодення, адже без неї неможливий вступ України до ЄС»

Вікторія Кирєєва

Про це під час круглого столу щодо реформи державної системи моніторингу довкілля в Україні зауважила заступник Міністра Вікторія Киреєва. На заході Вікторія Киреєва спільно з Командою підтримки реформ Міндовкілля та фахівцями міністерства подискутувала з понад сотнею представників громадських організацій та бізнесу щодо того як в Україні впровадити ефективну, прозору та відкриту систему моніторингу довкілля. «Завдання Міндовкілля побудувати комплексний державний моніторинг довкілля, який не лише відповідатиме вимогам ЄС, а й задовольнить запит суспільства. Адже суспільство просто хоче оперативно отримувати інформацію про якість повітря, стан наших лісів, водойм та ґрунтів», – зауважила Вікторія Киреєва. Аби врахувати всі пропозиції громадськості та бізнесу щодо реформування системи моніторингу у Міндовкіллі створили відповідні робочі групи. <https://mepr.gov.ua/reforma-derzhavnoyi-systemy-monitoringu-dovkillya-tse-odna-z-klyuchovyh-reform-sogodennya-adzhe-bez-neyi-nemozhlyvyj-vstup-ukrayiny-do-yes/>

Охоронний статус набули близько 130 га, що входять до "Заплати орхідей" та "Гаю хижих птахів"

У Києві близько 130 га територій старого гаю у Голосіївському районі та заплави струмка Віта у районі Феофанії отримали охоронний статус. Як передає кореспондент УНІАН, два відповідні проекти рішень розглянули та підтримали на сьогоднішньому засіданні Київради більшість депутатського корпусу. Так, природна заплава струмка Віта, довжиною близько 2 км, тепер

є ботанічною пам'яткою природи місцевого значення "Заплава орхідей". Орієнтована площа пам'ятки складає 24,9 га.

За словами депутатки Київської міської ради Ксенії Семенової, яка розробляла спільно з екологами проекти рішень, на території цієї ботанічної пам'ятки розташований ліс, який є важливим елементом підтримання гідрологічного режиму навколишніх природних комплексів, у якому проживають рідкісні види рослин і тварин. "На даній локації знайдено найбільшу популяцію рідкісної орхідеї-пальчатокорінника м'ясочервоного. Раніше, популяція заходила також і до села Хотів Київської області, однак, була знищена внаслідок забудови території. Крім цього на локації мешкають 25 видів птахів, значна кількість яких є зникаючими та охороняються Бернською конвенцією", – зазначила Семенова. Депутат додала, що в час коли кількість водно-болотних угідь, придатних для відпочинку мігруючих водоплавних птахів різко скорочується, суттєве значення має збереження існуючих територій, до числа яких даний об'єкт і належить. Інше рішення стосується території у Голосіївському районі орієнтовною площею 105,1 га. Тепер її оголошено зоологічною пам'яткою природи місцевого значення "Гай хижих птахів". За інформацією Семенової, на території ростуть дерева граба та дуба. "Завдяки відсутності рубок, тут зберігся величезний за площею старий гай, який став притулком багатьом хижим птахам, які знаходяться під охороною Бернської конвенції. Також тут проживають птахи, які занесені до Червоної книги України – шуліка чорний, канюк звичайний, яструб великий, підсоколик великий та багато видів кажанів і сов. Крім цього на території мешкають білки, кабани, зайці, лиси, козулі та їжаки", – зазначила депутат.

<https://www.unian.ua/ecology/kijiv-popovnivsya-dvoma-pam-yatkami-priodi-devoni-znahodyatsya-novini-kiyeva-12269775.html>

У СВІТІ

Як японський фермер вирощує манго, які продають по 230 доларів за штуку

[Kurumi Mori](#) May 9, 2023

Накагава вирощує манго в засніженому регіоні Токачі на найпівнічнішому острові Японії з 2011 року. Він продає їх за ціною 230 доларів за штуку. Він ніколи не думав, що експеримент із сталого землеробства одного разу дасть найдорожчі манго у світі.

Секрет Накагани полягає у використанні двох природних ресурсів, якими славиться його батьківщина Хоккайдо — снігу та гарячих джерел онсен. Він зберігає сніг із зимових місяців і використовує його влітку, щоб охолодити свої теплиці, хитрощами змушуючи фрукти затримувати цвітіння. Потім взимку він використовує природні гарячі джерела, щоб зігріти теплицю та зібрати приблизно 5000 манго поза сезоном.

Цей процес дозволяє манго дозрівати в прохолодні місяці, коли навколо мало комах, що означає відсутність використання пестицидів. Клімат Хоккайдо з низькою вологістю також зменшує потребу в хімікатах для видалення цвілі. Крім того, збирання врожаю взимку, коли фермери мають менше роботи, забезпечує кращий доступ до робочої сили в той час, коли

Японія стикається з нестачею робочої сили, особливо в сільській місцевості.
[Link](#)

Наступне протистояння Росії із Заходом лежить у багатій на ресурси Арктиці

[Даніель Бохов](#), [Марі Патіно](#) та [Гейлі Воррен](#) для Bloomberg Green

Висока Арктика є міжнародно нейтральною зоною, яка довгий час трималася осторонь геополітики. Але зміна клімату спричинила незвичайний рівень активності у віддаленому полярному регіоні, оскільки [зіткнення стратегічних інтересів](#) і [танення льоду](#) можуть глибоко змінити його форму.

Управління Арктикою раптово опинилося під питанням через ізоляцію Росії, найбільшої арктичної держави, через її війну проти України. Арктична рада — головний орган співпраці між вісьмома країнами, які мають спільну опіку — знаходиться в підвішеному стані. Його засідання призупинено з минулого року, і ніхто не впевнений, що станеться після 11 травня, коли [Росія має передати ротацію голови](#) Норвегії.

Очевидно лише те, що статус-кво з низьким рівнем конфліктів знаходиться під загрозою, що ставить під загрозу наукову співпрацю, яка процвітала після закінчення холодної війни. Речі стають все більш напруженими у той час, коли потепління в Арктиці та гонка за її ресурси (що

можливо становлять мільйони барелів нафти та багаті родовища корисних копалин) все більше поживається. [Link](#)

Кількість загиблих внаслідок найсильнішої повені в Італії за 100 років зростає

[Демієн Гейл](#), кореспондент The Guardian з навколишнього середовища

Цього тижня частини регіону Емілія-Романья на півночі Італії отримали половину середньорічної кількості опадів лише за 36 годин. Річки вийшли з берегів, внаслідок чого кілометри сільськогосподарських угідь опинилися під водою. До вечора четверга приблизно 20 000 людей залишилися без даху над головою, а 13 підтверджено загиблими. [Link](#)

Дослідження показує, що популяція майже половини видів у світі швидко скорочується

[Гаель Камба](#) для Euronews Green

A specimen of the Mucuchies frog (Aromobates zippeli), an endangered species on the verge of extinction, in Merida, Venezuela. - Copyright: MIGUEL ZAMBRANO / AFP

Відповідно до [нового дослідження, опублікованого в Biological Reviews](#), втрата дикої природи є «одним із найбільш тривожних синдромів впливу людини». Дослідники виявили, що з більш ніж 71 000 видів, які вони проаналізували

- охоплюючи ссавців, птахів, земноводних, рептилій і риб - 48% зазнають скорочення популяції, тоді як 49% є стабільними і лише 3% ростуть. [Link](#)

Грінніс йде з Росії. З чим це залишає природу країни?

Російська влада назвала Greenpeace «небажаною організацією». Рішення криміналізує роботу групи та ставить її співробітників під загрозу судового переслідування. «Ліквідація Greenpeace в Росії - це абсурдний, безвідповідальний і деструктивний крок, який не має нічого спільного із захистом інтересів країни», - йдеться в заяві на російському сайт Greenpeace.

[Link](#)

Що таке е-паливо і чи справді воно може зробити європейські автомобілі без викидів?

[Розі Фрост](#) для Euronews Green

Е-паливо нещодавно стало центром дискусій щодо суворіших правил викидів у ЄС. Деякі країни, наприклад Німеччини, стверджують, що слід розглянути альтернативні технології з нульовими викидами. Вони попросили Європейську комісію (ЄК) виступити з пропозицією щодо того, як двигуни внутрішнього згорання можуть продовжувати працювати на е-паливі після 2035 року.

Що таке е-паливо?

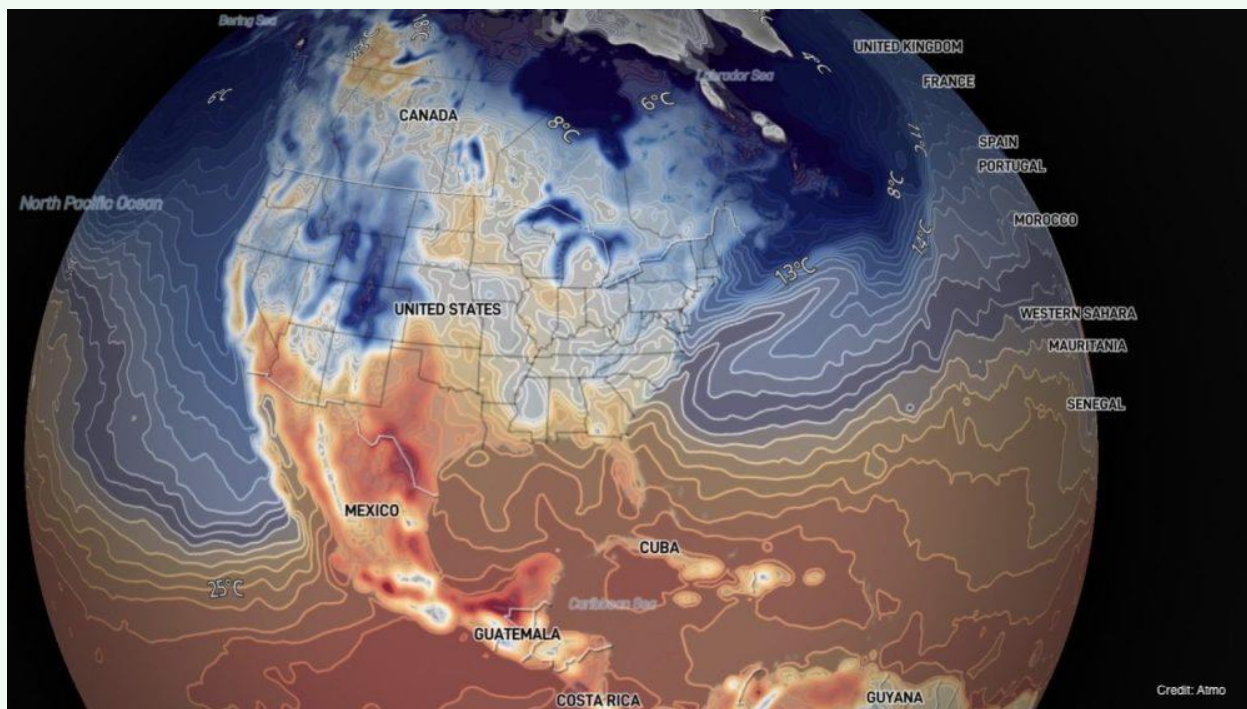
Е-паливо є синтетичною альтернативою викопному паливу, яке виготовляється з водню та CO₂. Його можна використовувати в традиційних двигунах внутрішнього згорання та розповсюджувати за допомогою мереж, які вже існують. Водень потрібно виробляти за допомогою відновлювальної або безвуглецевої енергії, а CO₂ повинно бути отримано шляхом уловлювання викидів, щоб вважати їх вуглецево нейтральними. Е-паливо все ще виробляє CO₂ під час спалювання, але ці викиди теоретично компенсуються кількістю викидів які не потраплятимуть в атмосфери через виробництво звичайного палива. [Link](#)

«Бджоли розумні»: у приголомшливому мозку найзавятіших трудівників природи

Дослідження свідчить про те, що комахи, необхідні для сільського господарства, мають емоції, мрії та навіть посттравматичний стресовий розлад, що піднімає складні етичні питання. Докази, що підтверджують почуття бджіл, дають підказки до того, що може спричинити «розпад колоній», коли цілі вулики медоносних бджіл гинуть протягом одного сезону

– явище, яке спричинило стрімке скорочення популяції цих основних опилувачів за останні два десятиліття. Хоча перш за все причину пов'язували з використанням пестицидів, Бухман та інші вчені стверджують, що зниження також пов'язане з психологічним стресом, спричиненим [жорстокою практикою індустріалізованого сільського господарства](#). [Link](#)

Штучний Інтелект (AI) збирається революціонізувати прогноз погоди

Майк Венер для Freethink

У високотехнологічній лабораторії десь у Сан-Франциско стоїть шматок металу у формі коми, який має на меті змінити те, як світ бачить погоду. Конструкція домінує в кімнаті. Горизонтальна частина м'яко вигинається вгору, поки не стає вищою за людину, з хребтами, які тягнуться зверху вниз. Вам би пробачили якщо б ви подумали, що це витвір сучасного мистецтва. Насправді це мистецтво, але це набагато більше, ніж це. Це електростанція обробки даних на основі штучного інтелекту від [стартапу під назвою Atmo](#), яка може демократизувати прогноз погоди.

Система Atmo була навчена на глобальних даних про погоду за кілька десятиліть, включаючи глобальний моніторинг погоди з супутників і локалізовану інформацію про погоду з наземних станцій, загальною сумою понад 30 000 терабайт даних.

Що робить Atmo особливо захоплюючим, так це не тільки те, що він може відповідати або перевершити «золотий стандарт» суперкомп'ютерного прогнозування погоди, а і те, що він здатен це зробити лше за незначну частку вартості. [Link](#)

Вторгнення в Україну «спричинило бум фінансування чистої енергії»

За даними Міжнародного енергетичного агентства, вторгнення Росії в [Україну](#) допомогло розпалити бум інвестицій у чисту енергетику, які значно перевищать витрати на викопне паливо. У звіті МЕА зазначено, що цього року інвестиції в чисту енергетику досягнуть 1,7 трильйона доларів США (1,4 трильйона фунтів стерлінгів), оскільки інвестори звертаються до відновлюваних джерел енергії, електромобілів, атомної енергетики, мереж, накопичувачів та інших низьковуглецевих технологій. Фатіх Бірол, виконавчий директор МЕА, сказав: «Чиста енергетика розвивається швидко — швидше, ніж багато хто уявляє. Це чітко видно в інвестиційних тенденціях, де чисті технології відходять від викопного палива. [Link](#)

Чилійський старт змінює нашу взаємодію з пластиком

Зайдіть в один із чилійських магазинів, і ви побачите автомати для заправки, прикрашені назвою «Algramo». Клієнти приносять контейнери багаторазового використання, кожен з яких оснащений унікальною міткою RFID, щоб поповнювати такі необхідні речі, як шампунь, засіб для миття посуду та миючий засіб. Вони також можуть замовити поповнення до дверей і оплатити через телефонний додаток. Експерти кажуть, що подібні послуги заправки мають ключове значення для вирішення проблеми забруднення пластиком. Зменшення споживання одноразових пластикових виробів, включаючи пляшки та контейнери, може зменшити 430 мільйонів тонн пластику, який людство виробляє на рік, дві третини з яких є недовговічними продуктами, які дуже швидко стають відходами.

«Наші клієнти платять за упаковку лише при першій покупці», — каже бренд-менеджер Algramo Крістобаль Ундурага. «Це дозволяє сім'ям платити приблизно на 40 відсотків менше за найнеобхідніше через завищену ціну, яку зазвичай мають продукти малого формату». [Link](#)

Англійські водопровідні компанії обіцяють "очистити" свій закон про скидання стічних вод

Приватні фірми вибачилися за те, що не зробили більше, щоб запобігти викиду неочищених стічних вод у річки та моря, і пообіцяли інвестувати 10 мільярдів фунтів для вирішення проблеми.

«Сьогодні галузь водопостачання та каналізації чітко повідомляє: нам дуже шкода», — заявила в [прес-релізі](#), Рут Келлі, голова Water U.K., організації, що представляє водопровідні компанії у Британії, додавши, що компанії прислухаються. «Громадськість має рацію, коли засмучена поточною якістю наших річок і пляжів».

Вибачення надійшли після того, як екологічні регулятори в Англії минулого року притягнули до відповідальності водопровідні та каналізаційні компанії. Регулюючі органи зазнавали тиску з боку активістів, які також звинувачували їх у тому, що вони не запровадили достатньо суворих правил або не дотримувалися існуючих щодо лімітів забруднення. [Link](#)

Старі шини можуть стати екологічно чистим паливом

Позбутися від старих шин вже давно є проблема. Щороку більше мільярда досягають кінця шляху. Донедавна більшість викидали на сміттєзвалища або складали на складах, які час від часу загорялися.

Посилення екологічного законодавства означає, що багато країн тепер наполягають на переробці шин, і такі технології переробки начебто існують. Деякі з методів можуть бути кращими ніж просто викидати шини на сміттєзвалище, але ці методи також не є особливо екологічними.

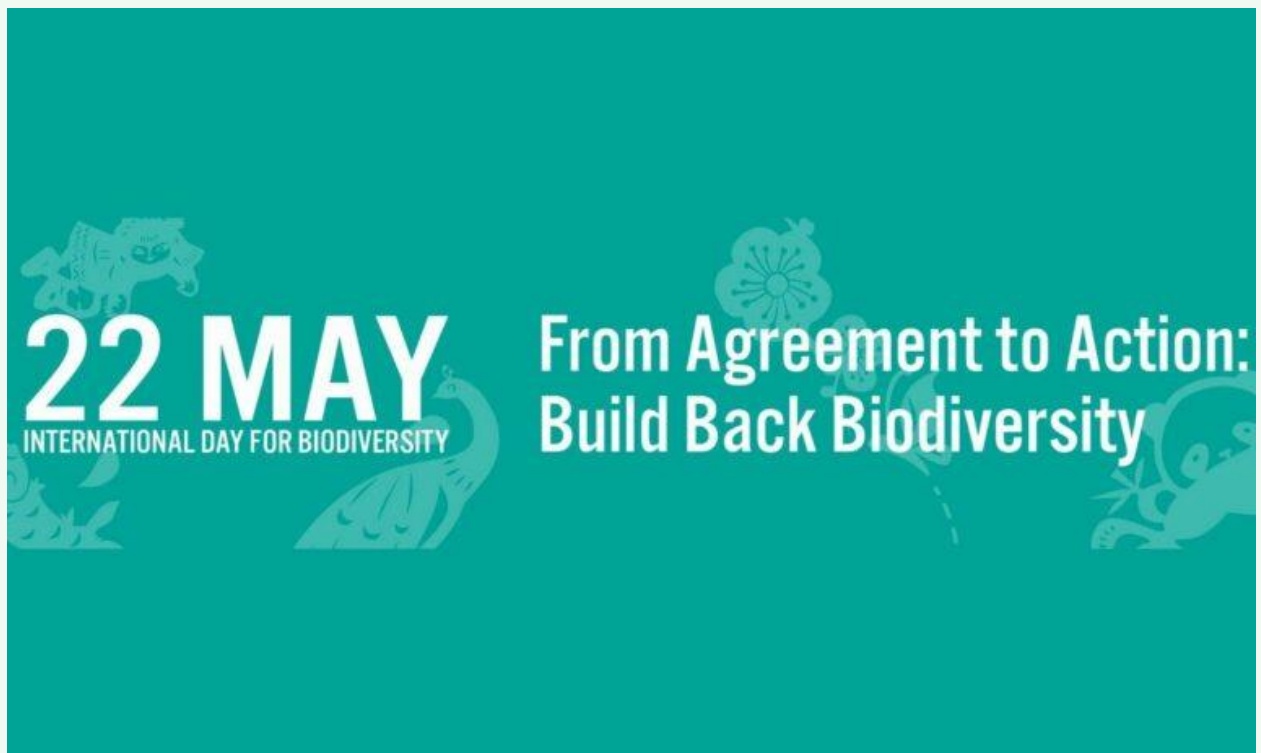
Тому деякі фірми почали досліджувати альтернативи. Оскільки шини здебільшого виготовляються з вуглеводнів, у принципі має бути можливим перетворити старі шини на паливо з низьким вмістом вуглецю, яке можна використовувати для роботи транспортних засобів, з яких вони виготовлені. Однією з найамбітніших фірм, що втілюють цю ідею, є Wastefront, яка заснована в Осло, в Норвегії. Пізніше цього року компанія розпочне будівництво гігантського заводу з переробки шин у Сандерленді на північному сході Англії. Через кілька років, коли завод запрацює на повну потужність, він зможе перетворити 8-метрові шини на нові продукти, включно з приблизно 25 000 тонн липкої чорної рідини, яка називається шинним маслом. [Link](#)

Європейська нагорода Natura 2000: відкритий конкурс на найкращі природоохоронні ініціативи!

У Міжнародний день біорізноманіття Європейська Комісія запускає Європейську премію [Natura 2000](#) за 2024 рік. Нагорода, яка присуджується раз на два роки, вручається вже в сьоме, і нагороджує провідні досягнення у сфері охорони природи пов'язані з мережею Natura 2000. Це також допомагає підвищити обізнаність про Natura 2000 і різноманітні переваги, які вона надає місцевим громадам і всім нам. Премія відкрита для будь-якої організації чи

особи, залученої до Natura 2000, включаючи державні та місцеві органи влади, підприємства, неурядові організації, землевласників, навчальні заклади та окремих осіб. Період подачі заявок триває з 22 травня по 29 вересня 2023 року, а церемонія нагородження відбудеться в травні 2024 року. Нагорода Natura 2000 нагороджує історії успіху у сфері збереження природи в п'яти категоріях: співробітництво через кордони, спільна робота заради природи, спілкування, збереження моря та суші. Окрім призів у кожній із п'яти категорій, Citizens' Award дає широкі можливості для громацькості щоб проголосувати за свого улюбленого фіналіста. [Link](#)

Міжнародний день біологічного різноманіття

[Міжнародний день біологічного різноманіття](#), який відзначається щороку 22 травня, має на меті покращити розуміння та обізнаність щодо проблем біорізноманіття. Біорізноманіття є живою тканиною нашої планети. Воно лежить в основі добробуту людей у сьогоденні та в майбутньому, а його швидке зниження загрожує як природі, так і людям. Згідно з [останньою глобальною оцінкою](#) Міжурядової науково-політичної платформи з біорізноманіття та екосистемних послуг (IPBES), діяльність людини призводить до втрати біорізноманіття безпрецедентними темпами. Однак оцінка також показала, що рішення проблеми існують і що ще не пізно діяти. [Link](#)

Перекриваємо кран: як світ може покінчити із забрудненням пластиком і створити економіку замкнутого циклу

У цьому звіті розглядаються економічні та бізнес-моделі, необхідні для подолання наслідків економіки пластмас. [Link](#)

У звіті пропонується змінити систему, щоб усунути причини забруднення пластиком, поєднавши зменшення проблемного та непотрібного використання пластику з трансформацією ринку в бік циклічного використання пластику. Цього можна досягти, прискоривши три ключові зміни – повторне використання, переробку, переорієнтацію та диверсифікацію – і дії, спрямовані на боротьбу із забрудненням пластиком.

Повторне використання відноситься до трансформації економічної

моделі «викиду» в модель «повторного використання», де повторне використання пластикових виробів має економніший сенс, ніж їх викидання. У звіті підкреслюється важливість прискорення розвитку ринку вторинної переробки пластику шляхом забезпечення того, щоб переробка стала більш прибутковою справою.

Переорієнтація та диверсифікація означає зміщення ринку в бік стійких пластикових альтернатив, що вимагатиме зміни споживчого попиту, нормативної бази та витрат. [Link](#)

Друга сесія Міжурядового комітету з питань забруднення пластиком

Друга сесія [Міжурядового комітету переговорів](#) з розробки міжнародного юридично обов'язкового інструменту щодо забруднення пластиком, у тому числі в морському середовищі (INC-2) відбудеться з 29 травня по 2 червня 2023 року в Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) у штаб-квартирі в Парижі, Франція. Зустрічі передуватимуть регіональні консультації 28 травня. [Link](#)

Минулорічний «Історичний день у кампанії по боротьбі із забрудненням пластиком де країни зобов'язалися розробити юридично обов'язкову угоду»

Найробі, 2 березня 2022 р. – Глави держав, міністри навколишнього середовища та інші представники держав-членів ООН схвалили історичну резолюцію на Асамблеї ООН з навколишнього середовища (UNEA-5) у Найробі щодо припинення забруднення пластиком і укладення міжнародної юридично обов'язкової угоди до 2024 року. Резолюція стосується повного життєвого циклу пластику, включаючи його виробництво, дизайн та утилізацію. [Link](#)

НАУКА І ТЕХНІКА

Вчені знайшли спосіб отримувати електрику з повітря

Команда інженерів з Університету штату Массачусетс Амгерст виробляє чисту електроенергію з повітря. Ключ полягає в можливості заповнити матеріал нанопорами діаметром менше 100 нанометрів. Дослідники назвали це «загальним ефектом Air-gen». У дослідницькій статті пояснюється, що «вологість повітря є величезним, стійким резервуаром енергії, яка, на відміну від сонця та вітру, постійно доступна». [Link](#)

Більше ніж 5 000 нових видів виявлено на глибинах Тихого океану

Вчені виявили понад [5000 нових видів](#), що живуть на морському дні в незайманій частині Тихого океану у місці попередньо визначеному як майбутній епіцентр для глибоководного видобутку корисних копалин. Вперше було всебічно задокументовано раніше невідоме біорізноманіття

зони Кларіон-Кліппертон, ділянки дна океану багаті мінеральними речовинами, яка охоплює 1,7 м² миль між Гаваїями та Мексикою в Тихому

океані. Дослідження матиме вирішальне значення для оцінки ризику зникнення видів, враховуючи, що контракти на глибоководний видобуток корисних копалин у майже незайманій зоні нарасі здаються неминучою реальністю. [Link](#)